

ש ו ש נ י ם (ספור)

למה נמנע מהם שמי-מה מאותו החסר הרב, שאני זכיתי בו כשפע?
 למה לא נתן להם אף כמדה ועומת, מה שהוא לחם חוקי כל הימים
 ונתן לי מלוא חפנים?
 הגלגלים המשיכו את דפיקתם בכעס עצור. שריקת הקטר
 הממתני. בפנים התא ומחוצה לו חפתני האפלה, ולכי היה מר עלי.

רכבת התעכבה בתחנה הקטנה, הרחוצה למשעי עיי הגשם
 ושירד כל הלילה, החליפה דברים מקוטעים עם האנשים העומדים
 לשרתה, קלטה אל תוכה את הנוסעים המעטים, ברכה כשריקה
 מעודדת את המטפלים בה וזוה הלילה לדרכה.

אל תאנו נכנסו צעיר וצעירה. פני שניהם קרנו עלומים
 ומבשרת היום ההדש. גבר עלינו איכב חייהם, שהכניסו אתם אל
 מחיצתנו, ותברית הדות נעוריהם את צללי הלילה ואת קור הבציר
 מתוך תאנו.

קרני השמש הראשונות הציצו דרך החלון, התחסקו לרגעים,
 ושוב הופיעו, וימשיכו את מעשי הקונדס שלהם.
 זהר של שחר לטפנו בזרועותיו, ויחמם את לבנו. ואף האופנים
 הפסיקו את תלונת נכאיהם, התעודדו, ודפיקתם התרגנית נהפכה
 לשירה של מרץ ושל חיים מפכים.

בידי נוסענו החדש, אח הצעירה, היה זר שושנים לבנים,
 שמלא מיד את תאנו בכשמו ובריה עדנו. העורת הרגישה בכאים
 החדשים ובפרחים שהובאו. האם לא שושנים נפלאים הוכנסו
 הנה? — שאלה, ועיניה הסמויות לאטן תתנועענה ימינה ושאלה. רק
 לשמע השאלה הזאת הרגישו האח והאחות בשואלת. והמה טרם
 הספיקו לחפום את מקומם על ידי. כילדים, אשר לעיניהם נתגלתה
 פתאם תמונת זעות הלבינו פני שניהם, וכשבתם הביטו אהר אל
 השני כמבקשים ספלט מפני סכנה קרובה. האחות התעודדה ראשונה,
 ותען לעורת: «אכן שושנים הן ונחמדות עד מאד». העורת הרכינת
 את ראשה, שקעה במחשבה ושוב אמרה: «המתר לשאל אם מגנה
 פרטית הן או קניות בחנות? ומיד הוסיפה: «אני כ"כ אוהבת גנים,
 כל הימים הייתי מאוינה לאושה, שבין העפאים ולזמרת הצפרים».
 היא נשתתקה. בודאי הרגישה ברשרוש העלים ובצפצוף הצפרים.
 הנוסעה החדשה ענתה: «מגנתנו אנו הן, השושנים האלה, ואחי,
 היושב פה על ידי, הוא הוא המטפל בהן, כי גם הוא כמוני אוהב
 אותן עד מאד». העורת הפנתה קצת את ראשה, כאלו היה ברצונה
 לראות את האיש, שדובר עליו. ומיד שקעה בעיון פנימי. פעולה
 מאומצת נעשתה עתה כמוחה, שהמתיחה את כל שרירי פניה,
 והשותה להם בטוי של חרירה מרוכזת.

שתי הצעירות הוסיפו עוד להחליף שיחה ביניהן. ביחוד שאלה
 העורת, ואחות הצעיר היתה עונה באין ידה זה כל הוטן מתוך ירי
 אחיה. ראיתי, שרחמים גדולים לאחות אומללה זו מקרבים אותה
 אליה, בעוד תהום המחשכים הנצחיים מהלכת עליה אימים. והנה
 התחילה הרכבת למעט במרוצתה, ובעוד רגע חרקו הגלגלים כשניהם
 והרכבת עמדה מלכת.

האח והאחות קמו מסקומותיהם, כי בתחנה זו היה עליהם
 לרדת. האם אתם כבר יוצאים? — שאלה העורת ותומיף: «חבל, חבל!
 מה טוב לי בחברתכם». «כן» — ענתה הצעירה, — «אנו יורדים פה»,
 וכאלו התנצלה הוסיפה: «מה סחכה לבואנו יירדתי — הכרת».

לפני שעות אחדות נפרדתי מאת אהובי נפשי כדי לנסוע לעבר
 לים. על לבי שכנח עננה כבדה, אותו הרגש הכבד המשתלט,
 על האדם כשהוא יוצא לדרך רחוקה, בלתי ידועה ומשאיר מאחוריו
 את היותר יקר לו בעולם.

על פני שעות התחנה, הריקה מאדם, נפגשו שני המחוגים בקו
 מאוזן. הצות-לילה. כחוף מטפמף גשם בציר קר. הטפות יורדות,
 בלי הפוגה, על זוכיות חלוני, ומעממות בעדי את אורו הקלוש
 של הפנס, התלוי מעל דלתות לשכת המשגיה על התחנה. ארמזה
 יוצא עמוף מעיל ארוך כן-אדם, טרם בכבדות את סגפיו ונעלם
 בתוך ארי הקטר האמוציים-שחורים.

קול צעדים בפנים הקרון. שאון דלתות נפתחות, ומגופות
 חליפות. בדומית הלילה נדמה, כאילו פלוגת חיילים מתקרבת. צעדי
 הבאים כבדים ודבורים רם: עוורים! — הלחל בי מה.

מאחורי גבי נפתחה הדלת. מי שהוא הציץ אל תא, ומיד
 נפתחה זו לרוחה. הצעדים הכבדים והדבור הקולני התפרצו פנימה.
 התחנה כבר מאחורינו. הרכבת טסה בתוך חשכת הלילה.
 רציתי לעצום את עיני, ואשען אל פנתי, אבל היושב למולי פונה
 אלי בשאלה, מתי נגיע לוינה. טרם הספקתי לענות, ואשמע קול
 צעירה: «האם עוד מי שהוא חוץ מאתנו כתא זה נוסע לוינה?»
 המיכותי את פני לצד השואלת, ואכהל: בצד האיש היושב למולי
 ישבו שני עוורים, — צעיר וצעירה. נדברנו. חניכי כ"ם לחנוך עוורים
 המה, החוזרים אחרי פגרת הקיץ מבתי הוריהם, אשר בעירה הפולנית
 אל בית-ספרם שבוניה. הפקה, היושב למולי, הוא מלגן למחוז
 חפצם. השיחה התנהלה בכבדות. עצמתי את עיני, ואשתדל להסיה
 את דעתי מאשר סביבי, אבל הדבר לא עלה ביד. עיני נמשכו אל
 העורים, מאליהן נפקחו למחצה, ותסתכלנה מדי דבר השנים בכל
 קמט שבמצחם וככל קו שבפניהם. הקשבתי לכל הגה, היוצא מפיהם
 ומיד הייתי מתאר כנפשי כל פרט ופרט, שעליהם דברו ביניהם.
 המלים היו יוצאות מפיהם צלולות, מהוקצעות. אחרי כל משפט,
 שנפלט מפי העור, היתה חברתו כמחשבת רגע את האמור, כמתארת
 לעצמה כחוכה את פני הדברים, ורק אחרי זה היתה נשמעת תשובתה
 הברורה והצלולה.

שיחתם נסכה בעיקר על בית-ספרם, חכריהם, מוריהם
 ולמודיהם. דברו בפרוטרוט על הפרט הכי קר. בעיני נראו רוב
 הדברים, שהם השוו להם חשיבות כ"כ מרובה, לקלי ערך ובלתי
 ראויים לתשומת-לב איוז שהיא, אבל מיד התחרטתי על דעתי הפזויה:
 הלא כל עולמם של נטולי אור אלה כ"כ מוגבל בתוך האפלה
 הנצחית, עד שהפרטים שבעיני נראו נקלים, ממלאים את כל חייהם
 ונותנים להם את התוכן.

היתה כבר שעה שתיים. העיפות גברה עלי, וחשבתי להרדם.
 ואשמע את העורת אומרת: «התתארו לנפשכם (הדברים היו מכוונים
 כנראה לשני בני לזיתה), כמה ארגיש את עצמי מאושרה, כאשר
 תדרוך כבר כף רגלי על מפתן חדרי הנחמד? פקחתי את עיני,
 ואסתכל בדוכרת. נדמה היה לי, שמאזין אני מתוך נקוש הגלגלים
 לקול צחוקו של השטן. לבי היה מלא מרירות כל זמן המצאי
 בחברת העורים, ודבר-מה כרסם כתוכי ולא ידעתי מה הוא. קעת
 הרגשתי את עצמי שותף, ואשם כגורלם האכזרי: לבי היה מר עלי,
 ואשאל את מ"שהוא רחוק, החולש על גורל יצורים בלתי מובן:

רגע ועיני האח והאחות נפגשו. ומיד נגש הכחור היפה אל
העורת, תחב אל חוץ ידה את זר השושנים, נשק על ידה ויצא מן
התא. אחריו יצאה מהר גם אחותו, ובהשליכה מבט אחרון על
העורת שלחה כבר מהמסדרון את ברכת פרידתה לעלובה.

העורת לא תפסה בראשונה מה קרה, אבל כעבור הרגע
הראשון של מבוכתה ושריקת הקטר בשרה, שהרכבת עומדת לזוז
לדרכה, חורו והאדימו פניה חליפות, היא אמצה את השושנים אל
חזה, פנתה במהירות אל עבר מלוח ובקול נסער ורועד, כמעט
בצעקה הפליטה: „בשם אלהים הגידה, מה היה מראהו!”

המלוח נבוך, שתק ולא ענה מאומה. פתאם נשמעה בתאנו
גניחה עמומה, — אנקת חיה פצועה. העורת בכתה חרש. מפנות עיניה
זלגו דמעות. הכתפות הרזות נודעזעו לרגעים, וכל גוה כאלו קטן
ונתכווץ במשך הרגעים הספורים האלה. לחלק האלף מני רגע
נצנץ בנפשה, ולפני עיני רוחה, אור תעלומות, זה אשר נפשה ערגה
במחשכי ימיה — לילותיה הבתולתיים, ויעלם לנצח.